EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 19.10.2005
COM(2005) 509 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

par kopējās lauksaimniecības politikas vienkāršošanu un labāku regulējumu

A. IEVADS

Šajā paziņojumā ir īsumā izklāstīti Kopienas plāni attiecībā uz kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) vienkāršošanu, ņemot vērā ekonomiskos, vides un politiskos apstākļus. Mazinot birokrātiju lauku saimniecību nozarē ar pārredzamāku, vieglāk saprotamu un mazāk apgrūtinošu noteikumu palīdzību, tiks samazinātas uzņēmējdarbības izmaksas, un Eiropas pilsoņi varēs efektīvāk izmantot savus līdzekļus.

Kopš KLP ieviešanas ir izveidota visaptveroša Eiropas lauksaimniecības politiskā un tiesiskā regulējuma sistēma; kā pilnībā integrēta kopējā politika tā aizstāj ievērojamu daļu no valstu tiesību aktiem. Ar KLP lielā mērā izpildīja EK Līgumā noteiktos mērķus, vienlaikus mīkstinot lauksaimniecības pārstrukturēšanas sociālo ietekmi. No otras puses lauksaimniekiem un pārvaldēm jātiek galā ar neskaitāmu noteikumu un pasākumu kompleksu, kas var palielināt risku, ka netiek sasniegti politikas mērķi, apgrūtināt pienācīgas ES fondu izmantošanas nodrošināšanu un pasliktināt attieksmi pret KLP pasākumiem.

Pašlaik tiek uzsākts jauns posms pirms vairāk nekā desmit gadiem Komisijas iesāktajam KLP vienkāršošanas darbam. Pamatojoties uz pamatrīcību „Atjaunināt un vienkāršot Kopienas *acquis*”[1] un uz paziņojumu ”Sadarbība izaugsmes un darbavietu attīstībai – jauns posms Lisabonas stratēģijā”[2], Komisija 2005. gada martā pieņēma paziņojumu „Labāks regulējums izaugsmei un darbavietām”[3], kurā uzsvērts labāka regulējuma ieguldījums Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanā.

ES lauksaimniecības un lauku attīstības komisāre 2004. gada decembra Lauksaimniecības padomes sēdē nodeva apspriešanai esošo paziņojumu. Tas veido daļu no KLP ieguldījuma ES Lisabonas stratēģijas īstenošanā un Komisijas vispārējās pārvaldes koncepcijas.

B. VIENKĀRŠOŠANAS MĒRĶIS

Vienkāršošanas mērķis ir noteikt un likvidēt nevajadzīgos šķēršļus; var izšķirt divus vienkāršošanas veidus:

- **tehniskā vienkāršošana** (t.i. konstantas politikas programmas ietvaros) nozīmē tiesiskā regulējuma, administratīvo procedūru un vadības mehānismu pārskatīšanu, lai panāktu labāku racionalizēšanu un rentabilitāti un efektīvāk sasniegtu esošos politikas mērķus, nemainot pašu politiku;
- ar **„politikas vienkāršošanu”** samazina sarežģītību, uzlabojot lauksaimniecības atbalsta un lauku attīstības politikas instrumentus. To sauc par „politikas attīstību, to vienkāršojot”. Īpaša loma šeit ir ietekmes novērtējumam.

Lai izvairītos no politiskajām debatēm attiecībā uz vienkāršošanu, ir svarīgi izšķirt šos divus veidus. Vienkāršošana nedrīkst kļūt par papildu forumu politiskajām diskusijām.

Šajā paziņojumā galvenā uzmanība vērsta uz tehniskās vienkāršošanas iespējām, lai gan dažas darbības, kā piemēram tirgus pārvaldes mehānismu racionalizēšana vai saskaņošana, varētu kļūt par politiskiem jautājumiem.

---

1 KOM(2003) 71.
2 KOM(2005) 24.
3 KOM(2005) 97.

C. IEROBEŽOJUMI

KLP vienkāršošana ir ambiciozs projekts, kurš jābalsta uz politisko gribu un spēcīgu realitātes izjūtu. Lauksaimniecības un agrārās attīstības politika pēc būtības ir sarežģīta, atspoguļojot gan iekšējās, gan ārpolitikas mērķus, kas izklāstīti EK Līgumā.

Vienkāršošanai jāatbilst plašiem politikas mērķiem, piemēram, attiecībā uz vidi, pārtikas drošību, kohēziju un Kopienas finanšu interešu aizsardzību.

Nepieciešama pārdomāta politikas vadība. KLP regulēšana un finansēšana ES līmenī ir unikāla. Bez kopējas pieejas vienotam tirgum, valsts atbalstiem lauksaimniecībai un tirdzniecībai ar trešajām valstīm, nebūtu iespējams garantēt līdzvērtīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū un panākt tālāku pasaules tirdzniecības liberalizēšanu. AR ES regulējumu nodrošina agrārās attīstības programmu īstenošanu saskaņā ar kopīgiem noteikumiem, neradot negodīgu konkurenci. Līdzvērtīgu konkurences apstākļu radīšanas nolūkos nepieciešams izveidot vienotu pamatu vides, dzīvnieku labturības, bioloģiskās lauksaimniecības un marķēšanas pamatstandartiem. Nepieciešama spēcīga likumdošana un efektīvi finansēšanas un kontroles mehānismi, lai aizsargātu sabiedrības intereses un nodrošinātu atbildību.

Visā paplašinātajā ES jāpiemēro politika plašā lauksaimniecības nosacījumu un administratīvo tradīciju jomā.

Lai panāktu politisko vienprātību lielos un sarežģītos politikas jautājumos, nepieciešams nodrošināt līdzsvaru starp administratīvo procedūru vienkāršību un elastību, lai atspoguļotu vietējās vajadzības, ņemtu vērā proporcionalitātes un subsidiaritātes principus un pakļautību citām Kopienas institūcijām.

Kontroluzdevumi bieži tiek dēvēti par jomu, kurā jo īpaši daudz var panākt ar vienkāršošanu. Tomēr pēdējo 15 gadu laikā ir radīti moderni, efektīvi un proporcionāli kontroles pasākumi; ar integrēto administrācijas un kontroles sistēmu (IAKS) tika samazināts lauksaimnieku administratīvais slogs, vienlaicīgi nodrošinot augstu finansiālā nodrošinājuma līmeni un nodokļu maksātāju naudas aizsardzību.

Lai gan vienkāršošanu nevajadzētu izmantot kā argumentu šo kontrolinstrumentu vājināšanai, Komisija nepieciešamības gadījumā ir gatava izskatīt vēl vienkāršotākas procedūras, ja vien tās nesamazina finansiālā nodrošinājuma līmeni.

D. INVENTARIZĀCIJA

KLP vienkāršošana nav nekas jauns; Komisija jau kopš deviņdesmito gadu vidus ir veikusi dažādus pasākumus šajā jomā.

Ar veiksmīgām KLP reformām panāca vienkāršošanu, pēdējo reizi iekļaujot lielu skaitu tiešo ieņēmumu atbalsta maksājumu visaptverošā savstarpēji nesaistītu vienreizējo maksājumu shēmā.

Komisija vērsa uzmanību saviem KLP vienkāršošanas pasākumiem ar ziņojumiem Parlamentam un Padomei un uzsvēra tajos savu apņemšanos panākt tālāku vienkāršošanu[4].

---

[4] KOM(1999) 156; KOM(2001) 48.

Tā cieši sadarbojās ar valsts iestādēm, lai noteiktu vienkāršošanas iespējas. Laikā no 1997. gada–līdz 2000. gadam, kad tika veikta sistemātiskā analīze, tika saņemti ap 200 ierosinājumu no maksājumu aģentūrām; Komisija varēja īstenot aptuveni pusi no tiem. Pārējos priekšlikumus neīstenoja, jo tie radītu pārmērīgas izmaksas, tādējādi traucējot pārdomātu finanšu vadību, vai arī tie nepiedāvāja patiesu vienkāršošanas potenciālu.

Šo analīzi atkārtoti veica laikā no 2001. gada līdz 2003. gadam. Dalībvalstu priekšlikumus izvērtēja Komisijas izveidotā vienkāršošanas grupa, kuras sastāvā ir valsts pārvaldes iestāžu pārstāvji. Analīzes rezultāti tika apspriesti diskusijās par 2003. gada reformu un netika publicēti kā atsevišķs ziņojums.

I Horizontālie pasākumi

a) Lauksaimniecības normu pārskatīšana

Komisija uzskata, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt sabiedrības pieeju Kopienas tiesību aktiem un uzlabot to skaidrību un pārredzamību. Tā ir centusies samazināt spēkā esošo lauksaimniecības tiesību aktu skaitu un uzlabot juridisko tekstu izklāstu, jo īpaši attiecībā uz vairākkārt grozītajiem juridiskajiem dokumentiem.

Jau vairākus gadus Komisija divgadīgās programmas „Kopienas *acquis* atjaunināšana un vienkāršošana”[5] ietvaros pārbauda *acquis*, lai identificētu novecojušus lauksaimniecības tiesību aktus. Kā daļa no notiekošajiem vienkāršošanas pasākumiem 2003. un 2004. gadā no spēkā esošo tiesību aktu saraksta tika formāli izsvītroti aptuveni 520 par novecojušiem atzītie lauksaimniecības tiesību akti.

Pieeju lauksaimniecības tiesību aktiem atvieglo uzlabotie IT rīki. Tagad visi Kopienas tiesību akti ir brīvi pieejami *EUR-Lex* tīmekļa vietnē[6]. Ar tiesību aktu konsolidēšanu un kodifikāciju[7] ir vienkāršota pieeja *acquis* un uzlabota juridiskā skaidrība. Vairums lauksaimniecības tiesību aktu ir pieejami tiešsaistē to konsolidētajā versijā, un ierobežots skaits tika oficiāli pieņemts kodificētā formā.

b) Valsts atbalsta noteikumi

Kopš 1999. gada lauksaimniecības valsts atbalsta noteikumi ir vienkāršoti un ir uzlabota to pārredzamība.

Tika izveidots vienots juridiskais pamats valsts atbalsta noteikumu piemērošanai lauku attīstības pasākumiem[8]. Vairums valsts atbalsta noteikumu tika iekļauti „Kopienas pamatnostādnēs par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē”[9], kas ļāva atcelt vairākus noteikumus[10]. Pirmo reizi visi lauksaimniecības valsts atbalsta noteikumi tika publicēti *Oficiālajā Vēstnesī*. Pārredzamību tālāk uzlaboja, nodrošinot pieeju dokumentiem internetā[11].

---

5 KOM(2003) 71.

6 http://europa.eu.int/eur-lex/lex/en/repert/index_03.htm.

7 *Konsolidācija* nozīmē aktualizētus, bet juridiski nesaistošus tekstus; *kodifikācija* nozīmē jaunus juridiski saistošus tekstus.

8 Regulas (EK) Nr. 1257/1999 51. pants (OV L 160, 26.6.1999., 80. lpp.).

9 OV C 232, 12.8.2000., 19. lpp.

10 Skatīt pamatnostādņu 22. punktu.

11 http://europa.eu.int/agriculture/state aid.

Valsts atbalsta noteikumi lauksaimniecības produktu reklamēšanai tika racionalizēti 2001. gadā[12], kas ļāva atcelt divus noteikumus[13].

Glābšanas un pārstrukturēšanas valsts atbalsta noteikumi tika vienkāršoti un uzlaboti 2004. gadā[14].

Ar plaša mēroga atbrīvojuma regulu[15] tika samazināta nepieciešamība pēc Komisijas apstiprinājuma pirms valsta atbalsta piešķiršanas. Sākot ar 2004. gadu aptuveni 30 % no visiem valsts atbalstiem tika izmaksāti 10 dienu laikā pēc Komisijas informēšanas, pretēji iepriekšējiem kavējumiem, kas ilga līdz pat sešiem mēnešiem.

No 2004. gada ar jauno ikgadējo ziņojumu formātu ir vienkāršotas ziņojumu iesniegšanas prasības[16].

Regula par *de minimis*[17] atbalstu stājās spēkā 2005. gada 1. janvārī, piešķirot dalībvalstīm lielāku brīvību ātri izsniegt atbalstu, jo īpaši krīzes gadījumos.

c) Ziņojumu sniegšana

Iekšējā pētījuma rezultātā par dalībvalstu ziņojumu sniegšanas pienākuma pamatojumu tika radītas neformālas pamatnostādnes un samazināts ziņojumu skaits un biežums, uzlaboti IT rīki, tostarp tīmekļa tehnoloģijas, kas automātiski pārbauda datu integritāti, standartizētas formas un pārstrukturēti tiesību akti. Neatkarīgi no sākotnējā pētījuma tas ir kļuvis par pastāvīgu procesu.

Daži tiesību akti par pārkāpumiem KLP izdevumu un struktūrfondu[18] jomās tika pārskatīti vai arī tiks pārskatīti, lai samazinātu dalībvalstu administratīvo slogu.

II Ar politiku saistīti pasākumi

Komisija ir uzskatījusi par piemērotu iekļaut vienkāršošanu savā lauksaimniecības politikas darbā, nevis izveidot atsevišķu politikas vienkāršošanas programmu. Vienkāršošanas iekļaušana parastajā darba kārtībā būs pamanāmāka no 2005. gada: kā daļa no uzlabotās plānošanas metodoloģijas tiek identificēti vienkāršošanas aspekti un visu ieteikto pasākumu paredzētie saņēmēji.

a) 2003. gada KLP reforma

Ar 2003. gada reformu tika panāktas radikālas KLP izmaiņas, jo īpaši attiecībā uz tās ieņēmumu atbalsta politiku. Reformas laikā tika izveidota vienreizējo maksājumu shēma, kur lauksaimnieku tiešo ieņēmumu atbalsts lielā mērā ir nošķirts no ražošanas, un ir ieviestas obligātas savstarpējās atbildības saistības. Ar reformu tika ieviesti arī vispārēji kopīgie noteikumi attiecībā uz tiešo atbalstu lielākajā daļā nozaru.

---

12 OV C 252, 12.9.2001., 5. lpp.
13 Skatīt 75. punktu reklāmas pamatnostādnēs.
14 OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.
15 Komisijas Regula (EK) Nr. 1/2004 (OV L 1, 31.1.2004., 1. lpp.).
16 Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 III B pielikums (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).
17 Komisijas Regula (EK) Nr. 1860/2004 (OV L 325, 28.10.2004., 4. lpp.).
18 Padomes Regula (EEK) Nr. 595/91 (OV L 67, 14.3.1991, 11. lpp.); Padomes Regula (EEK) Nr. 1469/95 (OV L 145, 29.6.1995, 1. lpp) ; Komisijas Regula (EK) Nr. 1681/94 (OV L 178, 12.7.1994, 43. lpp)

Šī reforma ir nozīmīgs solis ceļā uz ES tiesību aktu labāku kvalitāti – tika atceltas 9 Padomes regulas un daudzi citi noteikumi; tika pārstrādātas regulas par labības, rīsu un žāvētās rupjās lopbarības kopējā tirgus organizāciju (KTO) un piena kvotām. Izveidojot vienotas vadības komiteju visiem tiešajiem maksājumiem, tika vienkāršotas procedūras.

Sākotnēji Komisija ierosināja vienotu atdalīšanas modeli, divu veidu tiesības uz maksājumiem, kas atdalītas no ražošanas, bez savienošanas no jauna un bez pārejas periodiem vai atkāpēm. Likumdošanas procesa laikā dalībvalstis pieprasīja un Padome akceptēja vairākas alternatīvas iespējas un īpašus noteikumus. Tagad dalībvalstis var izvēlēties vienu no diviem atdalīšanas modeļiem, kuriem ir vairāki apakšmodeļi, piemērot daļēju atdalīšanu vai izslēgt noteiktas atbalsta shēmas no atdalīšanas, ieviest atsevišķu atbalsta sistēmu un izmantot vairākas atkāpes.

Tomēr pēc šīs reformas vēl aizvien ir liels potenciāls, lai vienkāršotu lauksaimniecības atbalsta piešķiršanas veidu, pārvaldi un kontroli. Pilnīgas atdalīšanas varianta gadījumā lauksaimniekiem jāiesniedz tikai viens atbalsta pieteikums un tiek pielietoti kontroles mehānismi, kas attiecas uz visu saimniecību.

Tas, vai lauksaimnieki iegūst labumu no vienkāršošanas, ir atkarīgs no dalībvalstu izdarītās izvēles. Jau pašlaik pastāv pierādījumi, ka atdalīto sistēmu būs daudz vienkāršāk pārvaldīt pēc tam, kad nepieciešamās IT sistēmas pilnībā darbosies.

Vairākas dalībvalstis ir izvēlējušās izmantot pilnu iespēju klāstu, ko piedāvā šajā shēmā ieviestā elastība. Ar šādu heterogēnu reformas ieviešanu ir palielināts lauksaimnieku un pārvaldes iestāžu slogs.

b) Vienoto platībmaksājumu shēma (*SAPS*)[19] jaunajām dalībvalstīm

Pēc Komisijas iniciatīvas paplašināšanas sarunās tika nolemts, ka maksimāli 5 gadus pēc pievienošanās jaunās dalībvalstis var piešķirt vienkāršotu tiešā ieņēmuma atbalstu. *SAPS* ļauj piešķirt vienotu likmi uz lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru, ko aprēķina, izdalot kopēju pieejamo ieņēmuma atbalsta summu ar vispārējo lauksaimniecības produktu ražošanai izmantojamo hektāru skaitu. Atbilstīgi IAKS ir nepieciešams veikt tikai platībatkarīgas pārbaudes, un sarežģītās dzīvnieku piemaksu pārbaudes vairs nav aktuālas. Ar šo sistēmu tika samazinātas sagatavošanās darbu izmaksas pirms iestāšanās un tās laikā. Tas atvieglos astoņu attiecīgo jauno dalībvalstu pāreju uz vienreizējo maksājumu shēmu.

c) Lauku attīstība

Ar jauno Padomes regulu par atbalstu lauku attīstībai laikā no 2007. līdz 2013. gadam vienkāršo šīs politikas saturu, darbības jomu un īstenošanu.

Stratēģiskā pieeja (Kopienas stratēģiskās pamatnostādnes – valsts stratēģiskie plāni – programmas) ļaus izvirzīt skaidras prioritātes un vienkāršot programmas plānošanu, nosakot politikas darbības jomu ar četriem programmas pamatvirzieniem. Katru pamatvirzienu var izveidot no iepriekš definētu pasākumu klāsta. Lai nodrošinātu programmu līdzsvaru, katram pamatvirzienam ir noteiktas minimālās izdevumu likmes.

Tagad vienkāršošana sastāvēs nevis no diviem finansēšanas avotiem, pieciem programmu veidiem un trijām vadības un kontroles sistēmām, bet no vienas finansēšanas, programmēšanas, finanšu pārvaldības un kontroles sistēmas. Būs tikai viens fonds (*EARDF*) ar

---

[19] Skatīt Regulas (EK) Nr. 1782/2003 143b pantu.

finanšu pārvaldības un kontroles noteikumiem, kas būs pielāgoti daudzgadīgajai programmas plānošanai. Operatīvās un finanšu programmas pārvaldi vienkāršos, nosakot līdzfinansējuma likmi pamatvirzienu līmenī, ļaujot dalībvalstīm brīvi izvēlēties pasākumus pamatvirzienu ietvaros. Individuālajiem pasākumiem ir samazināts finansējuma piešķiršanas nosacījumu skaits.

Tika vienkāršota arī organizatoriskā struktūra: katrai programmai ir viena vadības iestāde (praktiskā īstenošana) un maksājumu aģentūra (finanšu izpilde) ar skaidri noteiktām funkcijām un atbildību.

Vienkārša ziņojumu sistēma, kuras pamatā ir kopēja kontroles un novērtēšanas sistēma, ļaus panākt progresu stratēģiju un programmu ieviešanā.

d) KLP finansēšana

Līdz ar jaunās Padomes Regulas (EK) Nr. 1290/2005[20] pieņemšanu KLP abu pīlāru finansēšanas noteikumi ir ietverti vienotā juridiskā dokumentā. Ar šo regulu tiek izveidoti divi fondi (*EAGF* un *EAFRD*), kuri, cik vien iespējams, piemēros tos pašus noteikumus, piemēram, par maksājumu aģentūru lomu un grāmatojumu procedūru; tas atvieglos arī pārkāpumu izskatīšanu. Jaunie noteikumi atvieglos lauku attīstības politikas finanšu pārvaldību nākošajā programmas plānošanas laika posmā.

Pašlaik sagatavošanā esošās Komisijas ieviešanas regulas mērķis ir pārgrupēt vienotā dokumentā vairāk nekā divpadsmit atsevišķas regulas, kurās ietverti visi pasākumi attiecībā uz maksājumu aģentūrām, finanšu un budžeta disciplīnu un dokumentu pārsūtīšanu un arhivēšanu. Vajadzības gadījumā šajā regulā būs iekļauti arī kontroles un dalībvalstu savstarpējās palīdzības pasākumi.

E. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Komisijai ir liela pieredze ietekmes novērtējuma izmantošanā lauksaimniecības un lauku attīstības politikas veidošanā. Jau vairākus gadus visiem nozīmīgajiem lauksaimniecības priekšlikumiem tika pievienots ietekmes novērtējums. Pamatojoties uz šādu pieeju, Komisija 2002. gadā aizstāja vienas nozares ietekmes novērtējuma metodes ar integrētu un starpnozaru pieeju[21] ar pieciem galvenajiem pasākumiem[22]:

- problēmu analīze,
- mērķu noteikšana,
- iespēju noteikšana,
- to ietekmes analīze,
- to priekšrocību un trūkumu salīdzināšana.

Veicot ietekmes novērtējumu, Komisija izmanto principu „proporcionāla analīze", kas nozīmē, ka IN ir proporcionāls pasākumu potenciālajai ietekmei.

---

[20] OV L209, 11.8.2005., 1. lpp.
[21] KOM(2002) 276.
[22] SEK(2005) 791.

Šie procesi ir ideāla iespēja konsultēt ieinteresētās puses saskaņā ar Komisijas pamata prasībām attiecībā uz konsultācijām[23]. To ieguldījums ir būtisks, lai nodrošinātu novērtējuma kvalitāti un jebkuru galīgo priekšlikumu piemērotību. Pēdējā laikā ir ieviestas jaunas konsultāciju metodes, tostarp dažādi *ad hoc* forumi un uzklausīšana.

Atbilstīgi Komisijas pieejai ietekmes novērtējumam ir būtiski saglabāt plašu ietekmes novērtējuma darbības jomu un ietvert tajā vides, ekonomikas, patērētāju aizsardzības, konkurences un sociālās politikas jautājumus. Šī starpdisciplinārā pieeja labāk atspoguļo reālās pasaules dažādību.

F. TURPMĀKĀ RĪCĪBA

I Tehniskā vienkāršošana

a) Lauksaimniecības noteikumu pārskatīšana

Tiks turpināts Padomes un Komisijas novecojušo tiesību aktu identificēšanas un atcelšanas darbs.

Komisija meklēs jaunas iespējas, kā uzlabot lauksaimniecības tiesību aktu struktūru un formulējumu. Tā pārbaudīs iespējas veikt „juridisko auditu", lai atceltu nevajadzīgus nosacījumus, aizstāt dažādus nozares noteikumus ar horizontāliem tiesību aktiem un vajadzības gadījumā pielietot ierobežojuma klauzulas.

Tas sniegs jaunas iespējas vadības mehānismu vienkāršošanai attiecībā uz noteiktām importa un eksporta procedūrām, privātu uzglabāšanu, konkursa procedūrām, finanšu instrumentiem un procesiem, ziņojumu sniegšanas pienākumiem, u.c. Jau ir uzsākts darbs pie tradicionālā KTO. Ierosinātais vienotais KTO (skatīt b) zemāk) tālāk veicinās tirgus mehānismu vispārējās atkārtotās novērtēšanas darbu.

b) Vienotā KTO regulēšana

Ar 2003. gada reformu tika vienkāršoti KLP tiesību akti, izveidojot horizontālu tiesību aktu sistēmu visiem tiešajiem maksājumiem un apvienojot atbalsta sistēmas vienreizējo maksājumu shēmā.

Ir paredzēts paplašināt horizontālo pieeju līdz 21 KTO, no kuriem katru pārvalda atsevišķa Padomes pamatregula un bieži vien arī citi Padomes noteikumi.

Vairumam pamatregulu ir viena un tā pati struktūra un vairāki kopēji nosacījumi. Bieži vien tām ir dažādi risinājumi identiskām vai līdzīgām problēmām. Tādēļ ir jānoskaidro, kādā mērā ir iespējama saskaņošana un nozaru pieeju aizstāšana ar horizontālām.

Tas nodrošinās vienotu saskaņotu noteikumu sistēmu tādās tirgus politikas klasiskajās nozarēs kā intervence, privātā uzglabāšana, importa tarifu kvotas, eksporta kompensācijas, aizsardzības pasākumi, lauksaimniecības produktu veicināšana, valsts atbalsta noteikumi un datu paziņošana.

---

[23] KOM(2002) 704.

Esošie instrumenti un mehānismi būtībā netiks mainīti, izņemot gadījumus, kad to attaisno saskaņošanas priekšrocības, un kad tas neietekmē to efektivitāti.

Komisijas pienākumos ietilpst izvērtēt nosacījumus, kas dažos gadījumos pastāvējuši jau gadu desmitiem, lai nodrošinātu labāku likumdošanas vidi.

Rezultātā jāizveido vienkāršāka un racionalizētāka pirmā KLP pīlāra tiesību aktu struktūra.

Tiks izmantota pakāpeniska pieeja:

- sākotnēji pirmajā Komisijas priekšlikumā būs iekļauti tie nosacījumi, kas ir kopēji vairumam pamatregulu, un KTO noteikumi, kuri netiks būtiski grozīti tuvākajā nākotnē;
- vēlāk vienotā KTO regulu varētu papildināt ar regulām, kuras nav iekļautas pirmajā fāzē (piemēram, augļi un dārzeņi, vīns).

Tas atbilstu pieejai, ko īstenoja saistībā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1782/2003 par tiešajiem maksājumiem.

Komisija izskatīs iespējas iesniegt pirmo vienotā KTO priekšlikumu 2006. gadā.

c) Administratīvie izdevumi

Komisija ir gatava esošo iniciatīvu kontekstā pārbaudīt „ES tīro administratīvo izmaksu metodes" īstenošanas iespējas, lai pārrunātu iespējas palīdzēt valsts pārvaldes iestādēm noteikt un samazināt administratīvās izmaksas, kas uzliktas lauksaimniekiem ar KLP mehānismiem.

d) Valsts atbalsts

Paplašinot atbrīvojuma Regulu (EK) Nr. 1/2004, tiks paātrināti valsts atbalsta maksājumi lauksaimniekiem.

Valsts atbalsta noteikumi tiks vienkāršoti, samazinot spēkā esošo noteikumu skaitu no septiņiem līdz trijiem: atbrīvojumu regula, viens pamatnostādņu kopums un *de minimis* regula.

Dalībvalstis 2005. gada 30. maijā tika aicinātas iesniegt savus priekšlikumus valsts atbalsta procedūru vienkāršošanai.

e) Labākās pieredzes apmaiņa

Šajā jomā tiek domāts par ES lauksaimniecības ekspertu tīkla izveidošanu, lai apmainītos ar pieredzi KLP tiesību aktu īstenošanā. Jāizmanto esošās struktūras, piemēram, maksājumu aģentūru pusgada konferenci, *"Panta Rhei"* un vadības un padomdevējas komitejas.

II Ar politiku saistīti pasākumi

a) Cukura KTO reforma

Komisijas priekšlikumā par cukura nozares reformu[24] tiek piedāvāti vairāki vienkāršošanas pasākumi:

- ieviest vienotu kvotas sistēmu;
- neatkarīgi no sarežģītiem pārmērīga patēriņa aprēķiniem aizstāt ar fiksētiem maksājumiem mainīgo ražošanas nodevu, kas saistīta ar kvotām;
- aizstāt intervenci ar privāto uzglabāšanu;
- vienkāršot noteikumus par tirdzniecību ar trešām valstīm, atceļot ārpuskvotas cukura eksportu un vienkāršojot importa vadību;
- iekļaut tiešā ieņēmuma atbalstu cukura nozarē vienreizējo maksājumu shēmā.

b) Vienreizējo maksājumu shēma

Nesenās KLP reformas pasākumu vienkāršošana un to īstenošana tiek pārbaudīta atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 1782/2003 pārskatīšanas klauzulām.

c) Citas nozares

Vienkāršošanai ir būtiska loma dažādos paredzētajos politikas pārskatos, tostarp vīna, bioloģiskās lauksaimniecības un kvalitātes politikas KTO. Svaigu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozares vienkāršošanas procedūrā pašlaik notiekošās reformas kontekstā tiks pārbaudīti tehniskie standarti un to atbilstība esošajiem starptautiskajiem standartiem.

Regulas[25], kas attiecas uz olu tirdzniecības standartiem, jāaizstāj ar vienkāršotiem un racionalizētiem nosacījumiem, un tehniskie elementi jāiekļauj Komisijas īstenošanas regulā.

d) Ietekmes pārbaude un novērtējums

Saskaņā ar jaunajām pamatnostādnēm[26], „proporcionāla analīze" ir Komisijas ietekmes novērtējuma darba pamatā. Jo īpaša nozīme tam ir lauksaimniecībā, kur tiek ierosināti daudzi nelieli pasākumi.

Vienkāršošana tiks integrēta KLP pasākumu novērtējuma izveidotajā praksē, jo īpaši *ex-ante* novērtējumā, kuru veic visiem priekšlikumiem.

---

24 KOM(2005) 263.

25 Padomes Regula (EEK) Nr. 1907/90; Komisijas Regula (EK) Nr. 2295/2003.

26 SEK(2005) 791.

III Procesi

KLP vienkāršošana jāietver izpratnes padziļināšanas, dialoga un plānošanas procesā.

a) Ieinteresēto pušu konsultēšana, pārbaude, rīcības plāns

Esošā konsultāciju procesa laikā tie dalībvalstu un ieinteresēto pušu ieteikumi attiecībā uz vienkāršošanu, kas būs atbilstoši un ar pienācīgiem pamatojumiem, tiks ņemti vērā, izstrādājot KLP darbības plānu, kuru Komisijas dienesti sagatavos 2006. gadā.

Lai gan ieinteresēto pušu konsultēšana galvenokārt notiek ietekmes novērtējuma procesu ietvaros, Komisija vēlreiz apstiprina savu vēlmi izskatīt derīgus vienkāršošanas ierosinājumus, kurus iesniegs lauksaimniecības nozares ieinteresētās puses.

Papildus to nozaru pārbaudei, kuras īpaši uzsvēra dalībvalstis un ieinteresētās puses, tiks pārbaudītas tālāka vienkāršošanas potenciāla iespējas. Šo darbu atvieglos nesen reorganizētais Komisijas Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāts un plānotā vadības mehānismu inventarizācijas izveide.

Šajā darbības plānā tiks ņemti vērā arī pārrunu rezultāti par šo paziņojumu. Tajā tiks norādīti konkrēti paredzētie pasākumi, un tie tiks pārrunāti Komisijas KLP vienkāršošanas ekspertu grupā.

b) Konference

Tiek plānota vienkāršošanas konference 2006. gadā, kur tiks apspriesti ieinteresēto pušu, jo īpaši dalībvalstu un lauksaimniecības organizāciju pārstāvju, uzskati un vajadzības. Šajā konferencē būtu jāveicina visu iesaistīto dalībnieku, tostarp dalībvalstu, piederība un atbildība par vienkāršošanas procesu. Jāaicina jaunās dalībvalstis pēc pievienošanās dalīties ar savu pieredzi KLP ieviešanā un izpildē.

c) Apmācības

Iekšējās apmācības un izpratnes veicināšana kopā ar pārbaudes procedūru ir svarīga pašreiz notiekošā darba sastāvdaļa. Tā ietvers personāla apmācību juridisko dokumentu sagatavošanā un seminārus par vienkāršošanas mērķiem.

d) IT sistēmas

Ir būtiski izmantot IT rīkus, attīstot mehānismus, kas nodrošina uzticamu, savlaicīgu un caurredzamu datu vākšanu un paziņošanu dalībvalstīm un Komisijai (piemēram, *CIRCA* sistēma dokumentu sadalei un *AMIS-Quota*, kas ir jauna sistēma attīstības stadijā tarifu kvotu pārvaldībai). IT rīki palīdz arī nodrošināt ar piemērotiem elektroniskiem līdzekļiem, lai uzlabotu informācijas apmaiņu ar valsts pārvaldes iestādēm.

G. NOBEIGUMS

Šis paziņojums ir solis notiekošajā procesā, lai nodrošinātu, ka labāks regulējuma, jo īpaši vienkāršošana, ir lauksaimniecības politikas un likumdošanas centrālais elements.

Būtiska loma ir visu iesaistīto ES institūciju aktīvai sadarbībai. Visiem šī procesa dalībniekiem jāapzinās, ka ir ļoti būtiski panākt līdzsvaru starp īpašu interešu aizstāvēšanu un pārmērīgas sarežģītības novēršanu, jo īpaši jomās, kurās jāapspriež sarežģīti politiskie kompromisi.

Komisija turpinās aktīvi piedalīties šajā procesā, tomēr tā nevar viena pati panākt vienkāršošanas mērķus. Tā aicina dalībvalstis un citas ES institūcijas uzņemties atbildību, samazinot lauksaimniekiem uzlikto slogu un novēršot jaunu slogu radīšanu.